ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
УЧЕБНА 2026/2027 ГОДИНА

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи е създаден на основание чл. 263, ал.4, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование, приета на заседание на Педагогическия съвет (протокол № 20/09.09.2026 г., решение № 9 по т. 14 от дневния ред:) и утвърдена със заповед №ПС06-2041/14.09.2026 г. на директора на училището.

I. Въведение

Настоящата програма е разработена във връзка с предоставянето на подкрепа за личностно развитие на учениците от СУ „Вичо Грънчаров” и има за цел предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици.

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи

- Закон за предучилищното и училищно образование
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на учениците, които имат необходимост от такава в училището съобразно личните интереси, потребности и нужди на отделния ученик.

II. Анализ на реалната ситуация в СУ „Вичо Грънчаров”

- ✓ *През учебната 2026/2027 г. в училището се обучават 450 деца и ученици от I до XII клас, в 21 паралелки.*
- ✓ *Целодневна организация на учебния ден е създадена за 153 ученици от начален и прогимназиален етап /6 групи/.*
- ✓ *В училището се обучават 34ученици със специални образователни потребност, от които 17 – на индивидуална форма на обучение, 5 на комбинирана форма на обучение, 12 на дневна форма на обучение.*
- ✓ *Училищната общност е много добре функционираща – формиран е Обществен съвет, Ученически съвет, училището осъществява пълноценно сътрудничество с Общината, ЦПЛР, други училища и институции .*

- ✓ *Квалификацията на учителите е изведена като водещ училищен приоритет; прилагат се форми на наставничество на млади и новоназначени учители, както и на такива, които за известен период са били извън системата на училищното образование.*
- ✓ *Училището развива дейност по европейски и международни проекти.*

В училището се обучават ученици с различен социален статус. Има ученици с хронични заболявания, със СОП, както и незначителен брой ученици от ромски етнос. Няма данни за етническа и/или друга дискриминация.
Въз основа на тази оценка програмата включва предоставяне както на обща, така и на допълнителна подкрепа.

III. Подкрепа за личностното развитие

Обща подкрепа за личностното развитие

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището, и включва:

- ✓ Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти:
  - обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват и учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
  - провеждане на регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището.
- ✓ Кариерно ориентиране на учениците – организирано и/или провеждано от педагогическия съветник .
- ✓ Занимания по интереси:
  - дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
  - изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;
  - обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85, ал. 3 от ЗПУО.
  - сформиране на групи за преодоляване на обучителни трудности по Проект „Успех за теб";
- ✓ Библиотечно-информационно обслужване – осигуряване на безплатни учебници за ученици I – XII клас, свободен достъп до информация от различни документални източници и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.
- ✓ Грижа за здравето въз основа на информация от родителя и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището.
- ✓ Поощряване с морални и материални награди – по ред, определен в ПДУ.
- ✓ Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, свързани с:

- ✓ изграждане на позитивен организационен климат в училището.
- ✓ психологическа подкрепа, насочена към учениците, педагогическите специалисти и родителите за създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес, предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция, работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.
- ✓ Дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа:
  - допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително огрaмотяване на ученици, за които българският език не е майчин;
  - консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.

Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на учениците, извършена от екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците, утвърдени със заповед на директора на СУ „Вичо Грънчаров" г. за конкретен ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО**.**

Екипът за подкрепа за личностно развитие идентифицира силните страни на детето или ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;

• извършва оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика;
• изготвя и реализира план за подкрепа;
• извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
• изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици от следните уязвими групи:

- със специални образователни потребности;
- в риск;
- с изявени дарби;
- с хронични заболявания.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всеки конкретен ученик, в който родителите се включват като активни участници в дейностите. При изпълнение на дейностите училищният екип работи в партньорство и/или при необходимост с РЦППЛР, социалните служби и др.

IV. ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

№	Дейности	Срок	Отговорник
I.	**Обща подкрепа за личностно развитие**		
1.	Планиране на дейности за обща подкрепа за личностно развитие в плановете за часа на класа.	септември 2026 г.	класни ръководители
2.	Екипна работа между учителите от даден клас за подпомагане на учебната дейност, по-ефективна работа в групата за ЦОУД и в часовете за консултации.	през учебната година	класни ръководители; учители
3.	Провеждане на консултации с напреднали ученици с цел подготовка за участие в олимпиади, състезания и конкурси.	през учебната година	учители по предмети
4.	Включване на ученици в групи за преодоляване на обучителни затруднения и за занимания по интереси по проект „Успех за теб”	септември 2026 г.	ръководители на групи
5.	Осигуряване на постоянен достъп до спортната база на училището, компютърната зала и други ресурси на училището.	през учебната година	учители по учебни предмети
6.	Кариерно ориентиране и консултиране на учениците от VII и XII клас, свързано с избора на училище, профил, професия.	през учебната година	педагогически съветник
7.	Награждаване на ученици за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност – при и по определен повод за поощрение по реда на ПДУ.	през учебната година	директор
8.	Изпълнение на съвместни дейности с Районен съд и районна прокуратура за повишаване на правната грамотност на учениците.	по график	класни ръководители
II.	**Допълнителна подкрепа за личностно развитие**		
1.	1. Идентифициране на ученици, на които да се предостави допълнителна подкрепа за личностно развитие.	през учебната година	класни ръководители; педагогически съветник; ресурсен учител
2.	Извършване на оценка на потребностите на учениците със СОП.	до месец ноември 2026 г.	училищни ЕПЛР

3.	Осигуряване на подкрепа на ученици със СОП от специалисти, съобразно индивидуалните им потребности – логопед, психолог, педагог, подкрепа на ученици със зрителни затруднения.	през учебната година	директор
4.	Изпълнение на мерки за недопускане отпадане от училище (съгласно училищната програма за превенция на отпадането).	през учебната година	училищни екипи; учители; педагогически съветник
5.	Изпълнение на мерки за превенция на агресията и тормоза (съгласно училищната програма и плана на УКС)	през учебната година	училищни екипи, УКС, педагогически съветник
6.	Стимулиране на учениците с предоставена допълнителна подкрепа в училищни инициативи.	през учебната година	училищни екипи; УКС, педагогически съветник
7.	Повишаване информираността на родителите: - относно отговорността им в процеса на образование и възпитание на децата им; - за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.	на паралелкови родителски срещи	класни ръководители; педагогически съветник

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие, в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучение и приобщаване и на необходимостта от подходяща подкрепа.
2. Постигане на равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на училището.
3. Сътрудничество между всички участници в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие – училището, ученикът, семейството и общността.